

Enligt sändlista

Revidering av beslut för Årby naturreservat i Eskilstuna kommun

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 kap. 5 § tredje stycket miljöbalken beslutar Länsstyrelsen om ändring av syfte och föreskrifter för Årby naturreservat.

Med stöd av 3 § i förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer Länsstyrelsen den av Eskilstuna kommun framtagna skötselplan med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning (bilaga 2).

Eskilstuna kommun ska vara naturvårdsförvaltare.

Uppgifter om naturreservatet

<i>Objektnamn</i>	Årby
<i>NVR ID</i>	2001863
<i>Objektnummer (lst's egna)</i>	04-02-036
<i>Kommun</i>	Eskilstuna
<i>Lägesbeskrivning</i>	Norr om E20 och Mälarvägen vid Årbyrondellen, ca 2 km norr om Eskilstuna centrum
<i>Terrängkartan</i>	10G NO
<i>Fastighetskartan</i>	106 78
<i>Areal</i>	110,4 ha, varav land 110,4 ha och produktiv skogsmark 41,3 ha (uppgifter från KNAS i VIC-Natur, dec 2010)
<i>Fastigheter (markägare)</i>	Slagsta 3:1 (Eskilstuna kommun)
<i>Nyttjanderätter/servitut</i>	Ledningsrätter starkström (04-84/378.1, 0484-89/92.1), avtalsservitut väg (04-IM1-20/733.1), åkerarrenden, betesarrenden

Syfte med naturreservatet

Syftet med Årby naturreservat är att

- bevara och utveckla ett landskapsutsnitt präglat av jordbruk och friluftsliv,
- bevara och utveckla det rörliga friluftslivet och vara en resurs för kommunens folkhälsoarbete,
- bevara och utveckla områdets skogar och betesmarker så att den biologiska mångfalden ökar,
- strukturer som död ved, skyddsvärda träd och välhåvdade gräsmarker ska förekomma, samt
- bevara och tydliggöra områdets fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar som exempelvis gravar, runsten, husgrunder och äldre åkermark.

Syftet skall nås genom att

- markerna sköts genom åker- och betesdrift,
- skogarna och markerna sköts i naturvårdande syfte,
- naturreservatet utvecklas för det rörliga friluftslivet,
- fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar bevaras och visas upp.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Eskilstuna kommun och Länsstyrelsen har tillsammans kommit överens om att revidera beslut och skötselplan för Årby naturreservat då båda dokumenten är gamla och otidsenliga.

Årby naturreservat bildades av Länsstyrelsen 1974. En skötselplan upprättades av Länsstyrelsen 1980. Grund för beslutet 1974 var ”Att bevara och vårda ett område av väsentlig betydelse för allmänhetens friluftsliv”. Länsstyrelsen har reviderat beslutet och bedömer att det finns ytterligare skäl till skydd av området. I detta beslut har därför syftet med reservatet utvecklats och det behandlar även områdets natur- och kulturmiljövärden. En översyn har även gjorts av föreskrifterna till reservatet. Föreskrifterna har kompletterats något för att förstärka skyddet av naturreservatet. Eskilstuna kommun har tagit fram en ny skötselplan för området.

Beskrivning av prioriterade bevarandevärden

Årby naturreservat har stor betydelse för friluftslivet och utgör ett av de viktigaste strövområdena i Eskilstuna. Området är idag väl frekventerat, speciellt av boende i anslutande bostadsområden, för promenader och jogging. Nuvarande naturmiljöer och landskapsbild med skogsbackar, betesmarker och åkermarker ska i möjligaste mån bevaras. Naturreservatet innehåller även höga kulturhistoriska värden i form ett stort antal olika fornlämningar.

Förutsättningarna för att bevara värdena anses vara goda om området sköts i enlighet med skötselplanen.

En mer utförlig beskrivning av området lämnas i skötselplanen.

Föreskrifter för naturreservatet

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med naturreservatet och den uppföljning som anges i den till detta beslut hörande skötselplan.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för Länsstyrelsen eller av Länsstyrelsen utsedd uppdragstagare att utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial, eller annan dokumentation av växt- och djurliv inom naturreservatet.

A Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. uppföra byggnad eller anläggning.
2. bedriva täktverksamhet i någon form.
3. anlägga väg.
4. anlägga luft- eller markledning.
5. uppföra stängsel eller hägnad annat än för betesdriften.
6. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med skötselåtgärder.
7. borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna.
8. avverka eller utföra annan skogsbruksåtgärd i produktionssyfte.
(Föreskriften ska ej hindra röjning av träd eller buskar som hindrar driften på intilliggande jordbruksmark.)
9. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle annat än i de fall träd hindrar det rörliga friluftslivet.
10. framföra motordrivet fordon annat än på därtill upplåtna vägar och parkeringsplatser. Inom området får motordrivet fordon endast framföras i samband med reservatets skötsel samt vid uttransport av fällt vilt med s.k. älgdugare eller motsvarande i samband med jakt i enlighet med undantag i punkt 11 beskriven jakt.
11. bedriva jakt. Jakt enligt 9 och 28 §§ jaktlagen och 30, 40a samt bilaga 4 jaktförordningen får dock ske utan hinder av föreskrifterna.
12. plantera, så eller sätta ut för trakten ej naturligt förekommande växt- eller djurarter.

B Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning av informationstavlor.
3. Genomförande av skötselåtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet.
4. Allt utfallande gagnvirke, inklusive grenar och toppar (GROT), i samband med

naturvårdsåtgärder som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller förvaltaren.

5. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

C Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar.
2. skada, plocka eller samla in växter, svampar eller lavar. Bär, matsvamp och blomplockning för eget behov är dock tillåtet.
3. fånga eller insamla ryggradslösa djur på ett sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer skadas eller förstörs.
4. avsiktligt störa djurlivet (t.ex. genom att klättra i boträd, bortföra fågelägg eller från nära håll fotografera fågelbo, lya, gryt eller liknande).
5. medföra hund som ej är kopplad.
6. framföra motordrivet fordon på annat än därtill upplåtna vägar och parkeringsplatser.
7. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift.
8. göra upp eld annat än på därför avsedda platser.

Det är förbjudet att utan kommunens tillstånd

9. Anordna lägerverksamhet.
10. Anordna tävlingar.

Föreskrifterna under A och C ska inte utgöra hinder för åtgärder som är nödvändiga för;

- skötsel och underhåll av befintliga ledningsgator, diken, vägar och stigar,
- normal skötsel eller användning av tomt- och gårdsplats,
- områdets skötsel och dokumentation, i enlighet med bifogad skötselplan.

Föreskrift C1 och C2 gäller inte det område som markerats som "lekskog" på beslutskartan, bilaga 1.

Bestämmelser om vården och förvaltningen av naturreservatet enligt förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.:

1. I skötselplanen anges målen med naturreservatet och de skall tillsammans med syftet ligga till grund för dess vård och skötsel.
2. Naturreservatet skall utmärkas genom förvaltarens försorg enligt svensk standard 03 15 22 och Naturvårdsverkets anvisningar.

Ärendets handläggning

Årby naturreservat bildades av Länsstyrelsen 1974 och förvaltas av Eskilstuna kommun. Länsstyrelsen tog fram en skötselplan för området 1980. Både beslut och skötselplan har varit i behov av uppdatering och anpassning till dagens regelverk och kunskapsnivå.

Länsstyrelsen har under 2010 tagit fram ett nytt förslag till beslut för Årby naturreservat. Revideringsarbetet har skett i nära samarbete med Eskilstuna kommun. Kommunen har som förvaltare tagit fram ett förslag till en ny skötselplan för området. Arbetet har genomförts inom ramen för ett lokalt naturvårdsprojekt. Skötselplanen har omarbetats något sedan den togs fram 2008, bland annat utifrån Naturvårdsverkets nya riktlinjer för bevarandemål.

Vissa ändringar föreslås i beslutet, bland annat i syftet och föreskrifterna. Enligt reservatsbeslutet från 1974 var syftet med reservatet att ”bevara och vårda ett område av väsentlig betydelse för allmänhetens friluftsliv”. Länsstyrelsen anser att reservatet även har höga natur- och kulturvärden, vilket framgår av det nyframtagna syftet.

Vissa av föreskrifterna har omformulerats för att anpassas till dagens behov samt språkbruk. Föreskrifterna enligt 7 kap. 5 § miljöbalken har kompletterats något för att förstärka skyddet av naturreservatet. För att förhindra etablering av främmande arter införs ett förbud mot plantering, sådd eller utsättning av sådana arter. Då döda träd är värdefulla för den biologiska mångfalden införs ett förbud mot att ta bort eller upparbeta döda träd. Likaså förstärks skyddet av marken i området genom föreskrift A7. Skyddet av skogen i naturreservatet förstärks genom föreskrift A8 där det framgår att avverkning inte längre får ske i produktionssyfte. I det tidigare beslutet var det endast förbjudet att avverka inom större sammanhängande ytor och i större utsträckning än vad som angavs i skötselplanen för området.

Föreskrifterna har kompletterats med föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken som reglerar det intrång som ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten förpliktas tåla.

Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken har lättats vad gäller användning av radioapparat samt tältning och uppställning av husbil eller husvagn. Länsstyrelsen och Eskilstuna kommun motiverar lättnaderna med bakgrund av att det inte längre finns något behov för restriktioner på dessa områden. Ordningsföreskrifterna har kompletterats på ett par punkter. För att begränsa oönskad skyltning och dylikt införs ett förbud mot detta. Likaså begränsas insamlingen av ryggradslösa djur för att förhindra eventuella skador som kan uppkomma på deras reproduktionsmiljöer. För att förebygga eventuella skador på mark och vegetation införs nu tillståndskrav för läger- och tävlingsverksamhet. För att underlätta för lek i skogen nordost om Årbystugan gäller här undantag från föreskrift C1 och C2, se avgränsning av området på beslutskartan. Inom det markerade området är det tillåtet att bryta

kvistar och samla in växter. Denna lättnad i föreskrifterna motiveras utifrån att detta skogsområde har höga värden för friluftslivet men begränsade naturvärden.

Lantmäteriet har i samband med revideringsarbetet mätt in reservatsgränsen samt tagit fram en ny reservatskarta och fastighetsutredning.

Remiss

Förslaget till beslut har sänts på remiss till sakägare samt till Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, Trafikverket, ideella föreningar med flera.

Remissyttranden

Länsstyrelsen tackar för alla synpunkter som inkommit.

Ornitologiska Klubben i Eskilstuna, Naturskyddsföreningen i Södermanlands län samt Naturskyddsföreningen i Eskilstuna tillstyrker alla förslaget. De har dock en invändning mot att betet sammanfaller med syftet rekreation och friluftsliv, och föreslår slätter framför bete. Länsstyrelsen bedömer att det inte finns någon större motsättning mellan friluftsliv och betesdrift då det inom reservatet finns gott om skog och mark att vandra i utan betesdjur.

Naturskyddsföreningen i Eskilstuna uttrycker även att man i reservatet borde ta fram informationsmaterial på lämpliga invandrarspråk. Detta är en bra synpunkt som inarbetas i skötselplanen. Vad gäller den större av de dammar som tidigare skapats i reservatet framför föreningen att denna bör utökas i storlek och att skötseln borde förbättras. Skötselplanen har nu ändrats på så sätt att skötseln av dammarna nu inriktas på att behålla de ursprungliga dammarealerna. Någon utökning av dammarna är inte inplanerad. Naturskyddsföreningen föreslår även att man ska använda slaget material från reservatet för att generera bioenergi i form av biogas. Detta är dock inget som regleras i reservatsbeslutet eller i tillhörande skötselplan.

Årby demokratiforum påpekar i sitt yttrande att det finns brister i underhållet runt Årbystugan och att informationsskyltarna behöver snyggas upp. Demokratiforumet menar att det behövs en helhetslösning i hur Årbystugan och naturreservatet kan göras mer levande. De anser vidare att det ska skapas ett samarbete mellan de olika aktörerna som äger och förvaltar fastigheterna i Årbystugan/naturreservatet samt att föreningar som är intresserade eller AMA erbjuder möjligheten att starta upp verksamhet i Årbystugan. Vidare föreslås att det bör tillsättas en koordinator som har till uppgift att hitta en helhetslösning som utvecklar och förbättrar Årbystugan och Årby naturreservat. Denna fråga lämnas vidare till förvaltaren av naturreservatet (Eskilstuna kommun).

Trafikverket hade inget att erinra mot förslaget och Naturvårdsverket har avstått från att yttra sig.

Länsstyrelsens bedömning och intresseprövning

Enligt 7 kap. 4 § miljöbalken får Länsstyrelsen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

BESLUT

7(9)

Datum

Dnr

2010-12-15

511-3567-2010

Länsstyrelsen bedömer att produktionsinriktat skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av stort värde för friluftslivet. Detta är därför enligt Länsstyrelsens uppfattning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken. Detta bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt godtagbar användning av mark- och vattenresurser enligt 4 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att föreskrifterna inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna dels för allmänheten och dels för berörda sakägare.

Innan beslut fattas om föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken ska Länsstyrelsen enligt 5 § i förordningen (2007:1244) utreda föreskrifternas kostnadsmässiga och andra konsekvenser och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Länsstyrelsen bedömer att det saknas skäl för att genomföra en konsekvensutredning då påverkan på allmänhetens friluftsliv är mycket begränsad. De föreslagna föreskrifterna bedöms inte medföra några kostnader av betydelse för vare sig allmänheten eller markägarna (kommunen). Kostnaden för skötsel och skyltning finansieras av Eskilstuna kommun.

Upplysningar

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter för naturreservatet. Finns det synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservatet.

Eskilstuna kommun ska handlägga tillståndsärenden enligt 7 kap. 30 § miljöbalken.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Eskilstunakuriren.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart, även om de överklagas.

Länsstyrelsen skall bedriva tillsyn över naturreservatet. I tillsynen ingår att se till att reservatsföreskrifterna följs.

Enligt 29 kap. 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelas enligt 7 kap. 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt lokala föreskrifter för Eskilstuna kommun (KSKF/2005:10298) ska hundar hållas kopplade inom Årby naturreservat.

Hur man överklagar

Den som vill klaga över detta beslut skall skriva till Regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till Länsstyrelsen, postadress: Länsstyrelsen i Södermanlands län, 611 86 NYKÖPING.

BESLUT

8(9)

Datum

Dnr

2010-12-15

511-3567-2010

Skrivelsen skall ha inkommit inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas. Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning. I skrivelsen skall anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer.

Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Länsstyrelsen. Länsstyrelsen kommer att sända det överklagade beslutet vidare till Miljödepartementet för prövning, såvida Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet.

...

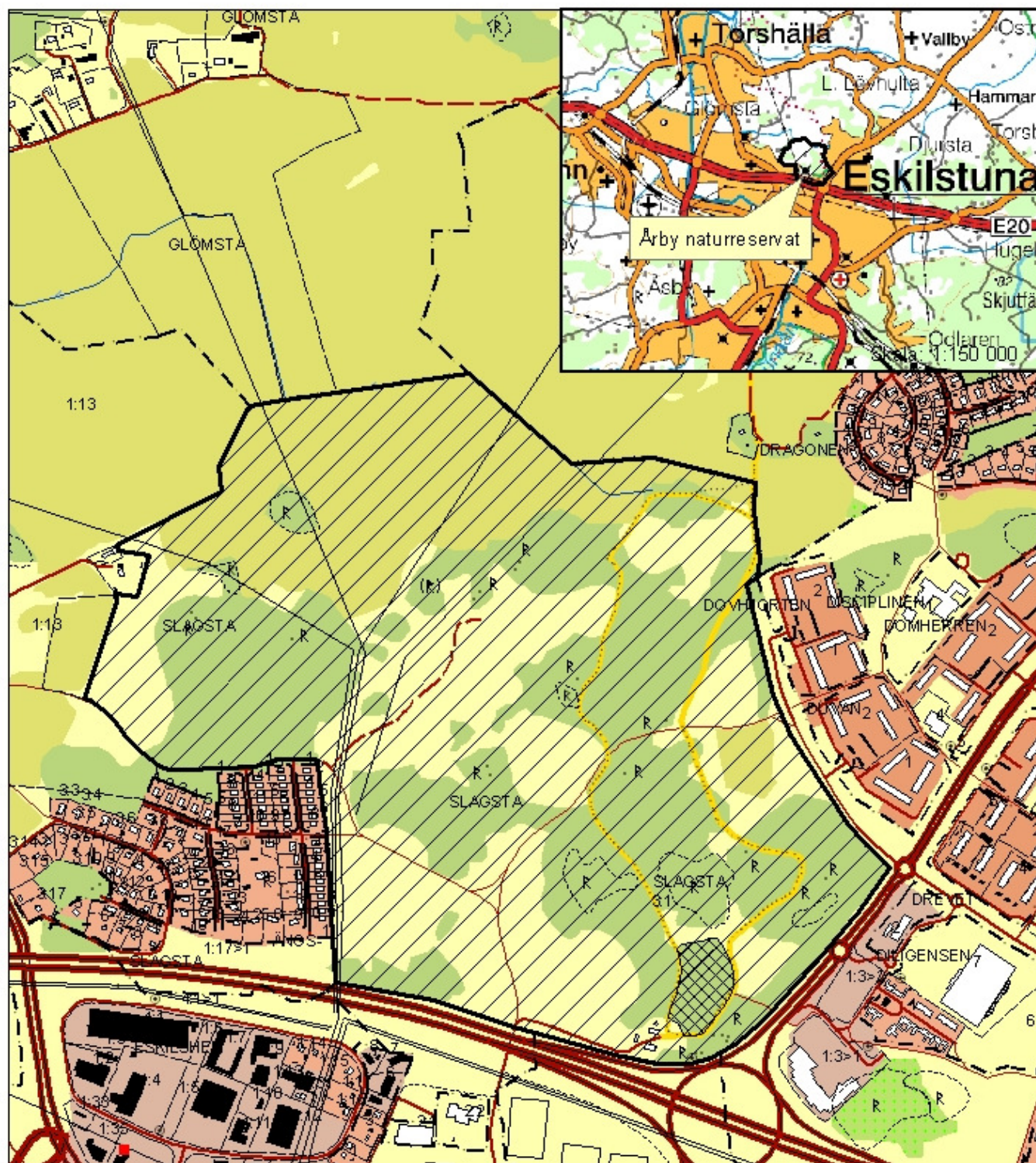
Beslutande i detta ärende har varit landshövding Bo Könberg. I den slutliga handläggningen har enhetschef Greger Nordlöf samt naturvårdshandläggaren Trine Haugset deltagit, den sistnämnda som föredragande.

Bo Könberg
Landshövding

Trine Haugset
Naturvårdshandläggare

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan med bilagor
3. Karta från Lantmäteriet
4. Fastighetsförteckning
5. Fastighetsutredning

© Bakgrundskartor Lantmäteriet, dnr 106-2004/188

Skala: 1:10 000

Teckenförklaring

- Naturreservat
- Lekskog

0 125 250 500 Meter